

שם המחקר: שימוש בהנחיות ווידאו לשיפור יכולות תעסוקה בקרב מבוגרים עם מוגבלות שכלית

התפתחותית ברמה בינונית ובינונית-נמוכה שגרים במעון פנימייה

שנה : 2022

סוג מחקר : עבודת תזה לתואר שני

מס' קטלוגי : 890-626-2021

שמות החוקרים: תנוויר מולחם-מדלג' בהנחיית דר' שרית שפירו

רשות המחקר: אוניברסיטת חיפה

תקציר המחקר:

המחקר הנוכחי נעשה במימון קרן שלם.

תעסוקה מהווה אחת מכמה גורמים מהותיים וקריטיים לשיפור איכות חייהם של אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית. עבודה מאפשרת שגרת חיים, מפתחת יכולות פיזיות, קוגניטיביות ומיומנויות חברתיות, ומחזקת את תחושת העצמאות.

מחקרים קודמים המחישו את יתרונות השימוש בקטעי וידאו קצרים בביצוע מטלות כמו קניות ופעילויות יומיומיות. עם זאת, רוב המחקרים הללו התמקדו בילדים ובצעירים עם מוגבלות שכלית (מתחת ל30 שנים), קלה עד בינונית הגרים בקהילה, ולא היה ברור אם הנחיות המבוססות על סרטונים יכולות לעזור למבוגרים (מעל גיל 50) עם מוגבלות שכלית התפתחותית ברמה בינונית ובינונית נמוכה הגרים במעונות פנימייה ללמוד מטלות עבודה חדשות. מראיונות שבוצעו עם אנשי צוות במעון במרכז הארץ עולה כי העובדים חווים עומס רב בעבודתם, דבר המתבטא בקשיים ובהקדשת זמן רב בלימוד מטלות חדשות לדיירים ורוב הדיירים הגרים במעון מוקצים לבצע רק שלב אחד או שניים ממטלות המורכבות מרצף של שלבים והם תלויים במידה רבה בצוות בביצוע המטלות האלו.

במחקר הנוכחי, השתמשנו במחקר יחידני (single subject design) מסוג multiple baseline across participants בכדי לבחון את האפקטיביות של הנחיות וידאו כשהן מוצגות באמצעות אייפד ברכישת מטלות עבודה חדשות בקרב ששה משתתפים שמאובחנים עם מוגבלות שכלית התפתחותית ברמה בינונית ובינונית נמוכה וגרים במעון פנימייה. התוצאות הראו ששתי המטלות בוצעו באופן טוב יותר כאשר הוצגו הנחיות הווידאו באמצעות האיפד. כך שהממוצעים והרמות הוגדלו עם תחילת שלב ההתערבות. עם זאת, הנחיית ווידאו לבד ללא אסטרטגיות הוראה אחרות לא הייתה יעילה כפי שהושער במחקר בעת לימוד שני משתתפים איך לבצע שלבים מסוימים באחת מהמטלות. תוצאות שלב המעקב הראו שונות בין המשתתפים, כך ששלושה משתתפים הצליחו

לשמור על ביצועיהם והשאר הראו ביצועים מופחתים במהלך השבוע השני והשלישי למעקב לאחר השלמת שלב ההתערבות. ראיונות לאחר סיום שלב התערבות עם אנשי צוות העלו כי לדעתם הנחיות הווידאו היו יעילות מאוד בלימוד כל המשתתפים מטלות עבודה חדשות ושיערו כי אסטרטגיה זו תהפוך לשיטה קבועה בעת לימוד מטלות חדשות לדיירים.

מילות מפתח: מוגבלות שכלית התפתחותית, מעון פנימייה, מחקר יחידני, הנחיות מבוססות וידאו, אייפד, מבוגרים מעל גיל 50.

- [לפריט המלא](#)
- [למאגר המחקרים של קרן שלם](#)
- [למאגר כלי המחקר של קרן שלם](#)